

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ
З ПИТАНЬ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
про результати соціологічного опитування
«Якість вищої освіти та освітнє середовище у НФаУ»
(освітньо-професійна програма «Промислова біотехнологія»,
ступінь вищої освіти – магістр)

В осінньому семестрі 2022-2023 року з метою оцінки рівня задоволеності здобувачів вищої освіти якістю освітньої програми, якістю викладання освітніх компонент та освітнього середовища НФаУ Науково-методичною лабораторією з питань фармацевтичної освіти проведено опитування здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Промислова біотехнологія», ступінь вищої освіти – магістр.

В опитуванні взяли участь 13 здобувачів денної та заочної форм здобуття освіти, які навчались за освітньою програмою на момент опитування на другому курсі (N=13). Опитування проводилося у дистанційній формі із застосуванням Google-форм. Респондентам необхідно було дати відповіді на питання відкритого та закритого типу щодо різних аспектів освітнього процесу та умов освітнього середовища у НФаУ. Також здобувачам вищої освіти було запропоновано висловити свою думку щодо якості викладання освітніх компонентів, що вони вивчали у період навчання за освітньою програмою. З кожної освітньої компоненти респондентом заповнювалась окрема анкета. У межах опитування було оцінено якість викладання 16 компонент:

Англійська мова: практичні навички наукової комунікації
Валідація технологічного процесу
Екологічний моніторинг у біотехнології
Економіка інноваційної діяльності
Інформаційні технології в наукових дослідженнях
Маркетингові дослідження у біотехнології

Методологія та логіка наукових досліджень
Молекулярна біотехнологія
Наноструктури у біотехнології
Новітні технології виробництва біопрепаратів
Організація та планування НДР
Педагогіка та психологія вищої школи
Підготовка кваліфікаційної роботи

Загальна оцінка освітньої програми здобувачами вищої освіти

Згідно з результатами опитування більшість респондентів вважає, що *зміст освітньої програми, за якою вони навчаються, її цілі та результати навчання в повній мірі відповідають останнім тенденціям розвитку сфери професійної діяльності* (середній показник – 4,54 за п'ятибальною шкалою). Переважна більшість опитаних (77%) вважає, що навчання за їх освітньою програмою *сприятиме можливості легко отримати роботу після закінчення університету*.

Також, на думку опитаних, навчання за освітньою програмою *сприяє розвитку соціальних навичок – soft skills* (здатність працювати в команді, адаптації та дії в новій ситуації, креативність, комунікативні та організаторські навички, особистісний розвиток і ерудованість) – середній показник 4,46 за п'ятибальною шкалою.

Під час навчання у НФаУ здобувачі вищої освіти мають можливість формувати власну освітню траєкторію. Вони зазначають, що *мають можливість реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію через: участь у науково-дослідних проєктах, конференціях, конкурсах, участь у науково-дослідницькій діяльності, поєднання навчання і роботи, можливість залучення до міжнародної академічної спільноти, вибір освітніх компонент вільного вибору за власним інтересом, вибір тематики наукових досліджень, кваліфікаційних робіт, можливість впливати на більш детальний розгляд теми в рамках курсу, участь у діяльності органів студентського самоврядування, участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу та освітньої програми*.

Оцінка здобувачами вищої освіти організації освітнього процесу

Отримані дані свідчать про те, що в цілому здобувачі вищої освіти задоволені організацією освітнього процесу та якістю викладання освітніх

компонент (середній бал 4,58 серед усіх характеристик за усіма освітніми компонентами). В табл. 1 представлені середні бали за характеристиками, що оцінюються.

Таблиця 1

Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти організацією освітнього процесу за характеристиками (за п'ятибальною шкалою¹)

№	Характеристика	Середнє
1	Зміст і структурування навчального матеріалу	4,69
2	Форми контролю знань	4,69
3	Вчасність та доступність інформації про форми контролю знань та критерії оцінювання	4,69
4	Об'єктивність оцінювання контрольних заходів	4,69
5	Забезпеченість навчально-методичними матеріалами (підручники, посібники тощо)	4,69
6	Визначення часу на засвоєння освітніх компонент (семестр, рік навчання)	4,62
7	Зрозумілість процедур повторного проходження контрольних заходів	4,54
8	Форми і методи навчання	4,46
9	Обсяг часу, що виділяється на вивчення освітніх компонент	4,46
10	Організація дистанційного навчання у період воєнного стану	4,46
11	Рівень якості викладання освітніх компонент в цілому	4,46
Середнє		4,58

Згідно з результатами опитування за всіма освітніми компонентами здобувачам вищої освіти на початку їх вивчення було надано *інформацію про ціль та зміст компоненти, очікуванні результати навчання, порядок та критерії оцінювання*.

Трохи більше половини опитаних оцінює власне *навчальне навантаження* як помірне, проте значна кількість здобувачів вищої освіти вважає його надмірним (рис. 2).

Здобувачі вищої освіти даної освітньої програми *в цілому задоволені організацією практичної підготовки* (4,12 за п'ятибальною шкалою) та власним *рівнем розвитку компетентностей, здобутих під час практики* (4,25).

¹ Аналізується відповідно до рівнів: $\geq 4,5$ – «задоволений», $\geq 3,5$ і $< 4,5$ – «скоріше задоволений», $\geq 2,5$ і $< 3,5$ – «частково задоволений, частково ні», $\geq 1,5$ і $< 2,5$ – «скоріше не задоволений», $< 1,5$ – «незадоволений».

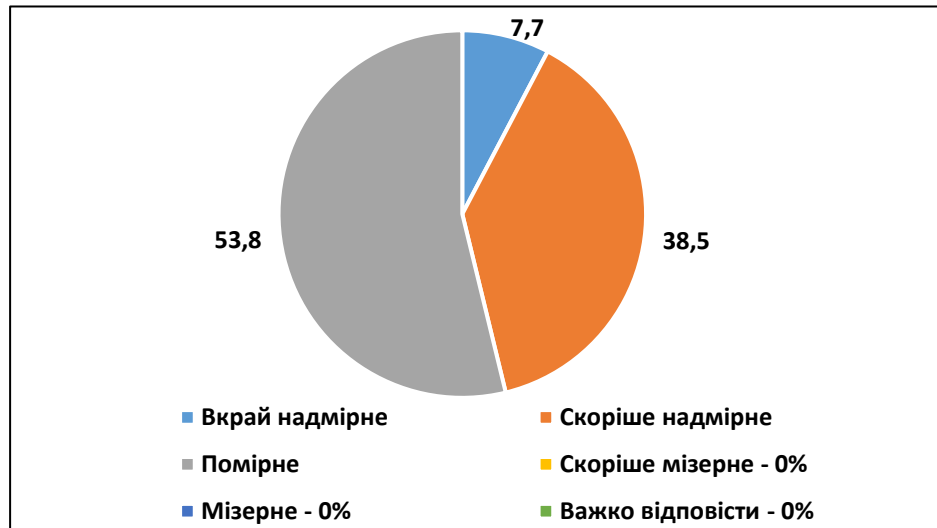

Рис. 2. Оцінка здобувачами вищої освіти рівня навчального навантаження (розподіл відповідей), %

Результати опитування показали, що здобувачі вищої освіти *високо оцінюють професійну майстерність викладачів* – середній бал² 4,76 за п'ятибальною шкалою за всіма освітніми компонентами. На думку здобувачів вищої освіти, викладачі освітньої програми володіють фундаментальними і актуальними знаннями, у викладанні використовують ефективні форми і методи навчання, доброзичливі і тактовні, вміють викликати і підтримувати інтерес до освітньої компоненти, забезпечують підтримку здобувачів вищої освіти у самостійному вивченні.

Учасники опитування мали можливість доповнити свої оцінки відповідями на відкриті питання. Здобувачі вищої освіти відзначили, що їм сподобалися навчальний матеріал освітніх компонент, високий професіоналізм викладачів та їхній підхід до викладання. Також респондентами було зауважено, що за окремими освітніми компонентами є значне навчальне навантаження, тому доцільним може бути збільшення обсягу годин, що виділяється на їх вивчення.

² Середній бал – розраховане зважене середнє, що аналізується відповідно до рівнів: середній бал $\geq 4,5$ – високий рівень, ≥ 4 і $< 4,5$ – вище середнього, ≥ 3 і < 4 – середній, ≥ 2 і < 3 – нижче середнього, ≥ 1 і < 2 – низький рівень.

Оцінка освітнього середовища й механізмів підтримки у НФаУ

В межах оцінки освітнього середовища здобувачі вищої освіти відповіли на питання щодо інформаційних ресурсів університету, політики академічної доброчесності, механізмів підтримки у вирішенні проблемних ситуацій. Більшість опитаних зазначає, що *інформація щодо освітніх програм, освітнього процесу, науково-дослідної роботи, роботи деканатів та підрозділів, міжнародної діяльності, позанавчальної діяльності представлена на Інтернет-ресурсах університету у достатньому об'ємі.*

Також здобувачі вищої освіти даної освітньої програми задоволені можливостями доступу до навчально-методичної літератури, які надає *Наукова бібліотека університету (4,67 за п'ятибальною шкалою).*

Всі здобувачі вищої освіти, що брали участь в опитуванні, ознайомлені з політикою, стандартами і процедурами дотримання академічної доброчесності, що діють у НФаУ. За результатами дослідження більшість здобувачів вищої освіти (в середньому 71%) у період навчання в НФаУ жодного разу не стикалась з порушеннями академічної доброчесності та не здійснювала їх. Найчастіші порушення академічної доброчесності – списування, дозвіл іншим здобувачам на копіювання власних робіт.

За даними дослідження у більшості опитаних здобувачів вищої освіти (більше 2/3 респондентів) у період навчання за освітньою програмою не виникало проблемних ситуацій. Якщо ж здобувачі вищої освіти стикалися з такими ситуаціями, то найчастіше вони були пов'язані зі складністю поєднання навчання в університеті та роботи, конфліктними ситуаціями з викладачами або одногрупниками, проблемами в особистому житті.

Респонденти скоріше задоволені *дієвістю процедури реагування на скарги та врегулювання конфліктних ситуацій – 4,10 за п'ятибальною шкалою.*

Навчаючись у Національному фармацевтичному університеті, здобувачі вищої освіти отримують організаційну, консультативну, інформаційну

підтримку та за потреби їм може бути надана соціальна та психологічна допомога, підтримка у працевлаштуванні. Результати дослідження показали, що здобувачі вищої освіти задоволені рівнем організаційної та консультативної підтримки, що їм надається деканатом, викладачами та працівниками кафедр, рівнем інформування щодо університетських подій, психологічної підтримки (табл. 2). За час навчання здобувачі вищої освіти освітніх програм, що оцінюються, не користувалися можливостями допомоги у працевлаштуванні.

Таблиця 2

Оцінка рівня задоволеності респондентів існуючими в НФаУ механізмами підтримки здобувачів вищої освіти (за п'ятибальною шкалою)

Напрямок підтримки	Середнє
Організаційна та консультативна підтримка (співробітниками деканату, кафедр, підрозділів університету)	4,45
Інформаційна підтримка (забезпечення навчально-інформаційними матеріалами і відкритим доступом до регламентуючих документів освітньої програми)	4,35
Психологічна підтримка (психологічна служба НФаУ)	4,13

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ:

1. За результатами дослідження можна зробити висновок, що в цілому здобувачі вищої освіти задоволені якістю освітньо-професійної програми «Промислова біотехнологія», ступінь вищої освіти – магістр, та особливостями освітнього середовища НФаУ.

2. На думку здобувачів вищої освіти, зміст освітньої програми, її ціль та результати навчання відповідають останнім тенденціям розвитку сфери професійної діяльності; навчання за програмою сприятиме розвитку soft skills та можливості легко отримати роботу після закінчення університету.

3. Здобувачі вищої освіти, в цілому, задоволені якістю викладання освітніх компонентів, організацією освітнього процесу та практичної підготовки, високо оцінюють професійну майстерність викладачів програм.

4. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, ознайомлені з політикою академічної доброчесності в університеті та більшість з них її дотримується.

5. Здобувачі вищої освіти задоволені механізмами підтримки, що діють в університеті (організаційна, інформаційна, психологічна). У переважній більшості здобувачів вищої освіти у період навчання за освітньою програмою, проблемних ситуацій не виникало.

Заступник директора ННПФ

– завідувач НМЛ з

фармацевтичної освіти, доц.

Ольга ГЕРАСИМОВА